

সংগীত লেখ্য

মাতৰ নদী

এটা মাত, এখন অসম

জুবিন গাৰ্গৰ জন্মজয়ন্তী উপলক্ষে ১২-১৫ জন শিশু শিল্পীৰ বাবে এখন সম্পূৰ্ণ
সংগীতময় নাট

নাট্যকাৰ

প্ৰাণজিত গগৈ

মাতৰ নদী

সংগীতালেখ্য • নাট্যকাৰ **প্ৰাণজিত গগৈ**

© ২০২৬ প্ৰাণজিত গগৈ • lagatiyal.com | সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত।

এই নাটৰ সংলাপ, মৌলিক গীত আৰু নাট্যৰূপ নাট্যকাৰৰ মৌলিক সৃষ্টি। নাট্যকাৰৰ লিখিত অনুমতি অবিহনে ইয়াৰ কোনো অংশ ছপা, প্ৰতিলিপি, অনুবাদ, ৰেকৰ্ডিং বা আন কোনো ৰূপত পুনৰ প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰিব। মধ্যায়ন কৰিবলৈ বা অংশবিশেষ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ নাট্যকাৰৰ পৰা অনুমতি ল'ব।

নাটত উল্লেখ থকা জুবিন গাৰ্গৰ গীতসমূহৰ স্বত্ব সেই গীতৰ স্বত্বাধিকাৰীৰ।

যোগাযোগ: প্ৰাণজিত গগৈ • ফোন ৯৮৫৪০১৭০৩৭

প্ৰথম প্ৰকাশ: লাগতিয়াল (lagatiyal.com), ২০২৬

— ১ —

উৎসৰ্গ

জুবিন গাৰ্গৰ স্মৃতিত,
আৰু যিসকল শিশুৱে তেওঁৰ গান
অনাগত দিনলৈ আগুৱাই নিব, তেওঁলোকলৈ।

— ২ —

© প্রাগজিত গগৈ
lagatiyal.com · সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত · ৯৮৫৪০১৭০৩৭

সূচীপত্ৰ

ধাৰণা টোকা	ভূমিকা
চৰিত্ৰ-সূচী	১৪ + ১ জন
মঞ্চ, সামগ্ৰী, সাজ-পাৰ আৰু সংগীত	প্ৰস্তুতি
দৃশ্যৰ ৰূপৰেখা আৰু সময়	~৩৯ মিনিট
দৃশ্য ১ • এটা মাতৰ জন্ম	~৩ মিনিট
দৃশ্য ২ • এটা অদ্ভুত কাম	~৫ মিনিট
দৃশ্য ৩ • কেছেটৰ ফিটা	~৬ মিনিট
দৃশ্য ৪ • চহৰৰ পোহৰ, গাঁৱৰ বিহু	~৭ মিনিট
দৃশ্য ৫ • নদীৰ পাৰৰ মানুহ	~৫ মিনিট
দৃশ্য ৬ • নিশ্চক্ৰতা আৰু এটা মাত	~৮ মিনিট
দৃশ্য ৭ • শুভ জন্মদিন	~৫ মিনিট
পৰিশিষ্ট • মৌলিক গীতসমূহ	৩টা গীত
গীতৰ সংকেত সূচী আৰু অনুমতি	৯টা সংকেত
অনুশীলনৰ টোকা	৩ সপ্তাহ

ধাৰণা টোকা

এদল স্কুলীয়া ল'ৰা-ছোৱালীয়ে জুবিন গাৰ্গৰ জন্মজয়ন্তীৰ অনুষ্ঠানৰ বাবে এটা অদ্ভুত কাম পায়। কামটো হ'ল: "এজন মানুহৰ মতে কেনেকৈ এটা জাতিৰ মনৰ কথা কঢ়িয়াই নিয়ে, বিচাৰি উলিওৱা।"

তেওঁলোকে আইতা, দাদা, গাঁৱৰ মানুহ আৰু অসম আইৰ প্ৰতীকী চৰিত্ৰটোৰ পৰা সোঁৱৰণি গোটায়। প্ৰতিটো সোঁৱৰণি এটা সৰু বস্তু হিচাপে এটা "সোঁৱৰণিৰ পেৰা"ত ভৰোৱা হয়। দলটোৰ লাজকুৰীয়া ছোৱালী পাপৰিয়ে মানুহৰ আগত গান গাবলৈ ভয় কৰে। পেৰাটোত দিবলৈ তাইৰ হাতত একো বস্তু নাথাকে। শেষত তাই নিজৰ মাতটোকেই উপহাৰ দিয়ে। এটা প্ৰজন্মৰ পৰা আন এটা প্ৰজন্মলৈ গান আগবাঢ়ি যোৱাৰ প্ৰতীক হৈ পৰে তাইৰ গানটো।

আৱেগিক যাত্ৰা

বিস্ময় → আনন্দ → নষ্টালজিয়া → গৌৰৱ → মৰম আৰু কৃতজ্ঞতা → শান্ত শোক → আশা আৰু উৎসৰ।

মূল বাৰ্তা

শিল্পী গুচি যায়, কিন্তু গান বৈ যায়।

যিসকলে গানবোৰ গায়, তেওঁলোকৰ কণ্ঠত

সেই গানে নতুনকৈ জন্ম লয়।

সংবেদনশীলতা টোকা

জুবিন গাৰ্গ ২০২৫ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত আমাৰ মাজৰ পৰা গুচি গৈছে। সেয়েহে এইখন জন্মজয়ন্তীৰ শ্ৰদ্ধাঞ্জলি। ষষ্ঠ দৃশ্যত বিষয়টো অতি কোমলভাৱে আৰু কোনো বিৱৰণ নিদিয়াকৈ উল্লেখ কৰা হৈছে। দৰ্শকৰ মাজত সৰু শিশু থাকিলে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়ে আগতীয়াকৈ শিশুসকলৰ লগত কথা পাতি ল'ব।

এই কিতাপখন কেনেকৈ পঢ়িব

- চৰিত্ৰৰ নাম**: ৰঙা আখৰত, তাৰ পিছত সংলাপ।

- [বন্ধনীৰ ভিতৰৰ হেলনীয়া আখৰ] মঞ্চ-নিৰ্দেশনা।
- সোণালী ৰেখাৰ মাজৰ বাকচবোৰ সংগীত সংকেত। **মৌলিক** চিন থকা গীত এই নাটৰ বাবে নতুনকৈ লিখা।

— 8 —

© প্রাগজিত গগৈ
lagatiyal.com · সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত · ৯৮৫৪০১৭০৩৭

নাটৰ মানুহ

চৰিত্ৰ-সূচী

১৪ জন শিল্পী আৰু ১ জন ঐচ্ছিক

#	চৰিত্ৰ	বিৱৰণ	সংলাপ / মুহূৰ্ত
১	জোনালী সূত্ৰধাৰ ১	শান্ত আৰু কাব্যিক। দৃশ্যবোৰ এডাল সূতাৰে গাঁথি ৰাখে।	~২২টা সংলাপ
২	অনুপম সূত্ৰধাৰ ২	উজ্জ্বল আৰু দৰ্শকৰ লগত পোনপটীয়াকৈ কথা পাতে।	~২০টা সংলাপ
৩	মাধুৰী বাইদেউ	স্কুলৰ সংগীত শিক্ষয়িত্ৰী। মৰমিয়াল, ধীৰ-স্থিৰ।	~১৮টা সংলাপ
৪	আইতা	৯০ৰ দশকৰ শ্ৰোতা। মেখেলা-চাদৰ পিন্ধে, হাতত পুৰণি ৰেডিঅ'।	~১৬টা সংলাপ + গীত
৫	বিজয় দাদা	২০০০ৰ দশকৰ কলেজীয়া ডেকা। ডিঙিত হেডফোন ওলমি থাকে।	~১২টা সংলাপ + নাচ
৬	অসম আই	প্ৰতীকী চৰিত্ৰ: মাটি, নদী আৰু মানুহৰ মাতৃৰূপ।	~৮টা কাব্যিক সংলাপ
৭	মৌচুমী	দলনেত্ৰী। কৌতূহলী আৰু প্ৰশ্ন সুধি থাকে।	~২০টা সংলাপ
৮	পাপৰি	লাজকুৰীয়া ছোৱালী, কিন্তু মিঠা মাতৰে গায়। নাটৰ কেন্দ্ৰীয় যাত্ৰা তাইৰ।	~১০টা সংলাপ + চুড়ান্ত একক গীত
৯	ৰাহুল	ধেমেলীয়া আৰু নাচ ভাল পায়। ষষ্ঠ দৃশ্যত গহীন হৈ পৰে।	~১৪টা সংলাপ + নাচ
১০	নিকিতা	তথ্য সংগ্ৰাহক। সদায় ডায়েৰী লৈ ফুৰে আৰু অনিশ্চিত তথ্যৰ কাষত "?" দিয়ে।	~১৪টা সংলাপ
১১	দীপ	গিটাৰ বজায় (লাইভ)।	~১০টা সংলাপ + লাইভ বাদ্য

#	চৰিত্ৰ	বিৱৰণ	সংলাপ / মুহূৰ্ত
১২	ৰিমঝিম কোৰাহ	বিহু নাচনী আৰু বানপীড়িত গাঁৱৰ ছোৱালী।	~৬টা সংলাপ + কোৰাহ, নাচ
১৩	বিটুপন কোৰাহ	তুলীয়া আৰু চাহ বাগিচাৰ ল'ৰা।	~৬টা সংলাপ + ঢোল
১৪	লখিমী কোৰাহ	নদীৰ কাপোৰ ধৰোঁতা আৰু বানৰ শিবিৰৰ দিদি।	~৬টা সংলাপ + কোৰাহ
১৫	পোনাকণ ঐচ্ছিক	আটাইতকৈ সৰু ল'ৰা বা ছোৱালী। নিৰীহ প্ৰশ্ন সোধে আৰু শেষৰ চাকিটো জ্বলায়। ১৫ জন নাথাকিলে লখিমীয়ে এই সংলাপকেইটা ক'ব।	~৪টা সংলাপ

মঞ্চৰ বাহিৰৰ সহায়: এজন কীবৰ্ড বা হাৰমনিয়াম বাদক (শিক্ষক অথবা ডাঙৰ ছাত্ৰ), এজন সাউণ্ড অপাৰেটৰ আৰু এজন লাইট অপাৰেটৰ।

প্ৰস্ততি

মঞ্চ, সামগ্ৰী, সাজ-পাৰ আৰু সংগীত

মঞ্চৰ সজ্জা

একেটা ছেটেই গোট্টেই নাট চলিব। দিশবোৰ দৰ্শকৰ ফালৰ পৰা চোৱা অনুসৰি দিয়া হৈছে।

পিছফালৰ পৰ্দা: গামোচাৰ ফুলাম পাৰিৰ ডাঙৰ কাপোৰ আৰু আঁকা ব্ৰহ্মপুত্ৰ		
খালী চকী, কাপোৰেৰে ঢকা (সপ্তম দৃশ্যলৈকে)		
বাঁওফাল শ্ৰেণীকোঠা: বেঞ্চ, সৰু টেবুল, সোঁৱৰণিৰ পেৰা	মাজ খোলা ঠাই: নাচ, নদী, কোৰাছ	সোঁফাল আইতাৰ চোতাল: মোটা, পুৰণি ৰেডিঅ', চাকি
টুল: জোনালী		টুল: অনুপম
দৰ্শক		

দৃশ্য সলনিৰ নিয়ম: কোনো দৃশ্যতে ছেট সলনি কৰা নহয়। পোহৰ এফালৰ পৰা আনফাললৈ নিয়া হয় আৰু অভিনেতাসকল খোজকাটি গৈ নতুন ঠাই লয়। পোহৰৰ ব্যৱস্থা নাথাকিলে সূত্ৰধাৰ দুজনৰ সংলাপকেই দৃশ্য সলনিৰ সংকেত হিচাপে ল'ব।

সামগ্ৰী

বস্তু	ব্যৱহাৰ
সোঁৱৰণিৰ পেৰা (জাপি অথবা ৰঙীন কাগজেৰে মেৰিওৱা বাকচ)	গোট্টেই নাটৰ মূল প্ৰতীক
পুৰণি অডিঅ' কেছেট (খালী) আৰু এডাল পেঞ্চিল	আইতাৰ সোঁৱৰণি
পুৰণি ৰেডিঅ' অথবা কেছেট প্লেয়াৰ (নষ্ট হ'লেও চলিব)	আইতাৰ চোতাল
পুৰণি হেডফোন আৰু এখন কাগজৰ টিকট	বিজয় দাদাৰ সোঁৱৰণি
গামোচা (প্ৰতিজনৰ বাবে এখনকৈ) আৰু এখন ডাঙৰ গামোচা	শেষৰ চকীখনৰ বাবে

বস্তু	ব্যৱহাৰ
এমুঠি চাহপাত (সৰু টোপোলাত)	বিটুপনৰ সোঁৱৰণি
কাগজৰ নাও	লখিমীৰ সোঁৱৰণি
গিটাৰৰ পিক	দীপৰ সোঁৱৰণি
ডায়েৰী	নিকিতা
নীলা পাতল কাপোৰৰ দুখন (৫-৬ মিটাৰ দীঘল)	নদী আৰু বান
১৫টা এল.ই.ডি. চাকি (জুইৰ চাকি নহয়)	প্ৰথম, ষষ্ঠ আৰু সপ্তম দৃশ্য
মাটিৰ বৰ চাকি এটা (এল.ই.ডি. হ'লে ভাল)	শেষৰ দৃশ্য
গিটাৰ, ঢোল, পেঁপা (ঐচ্ছিক)	লাইভ বাদ্য

সাজ-পাৰ

- **শিশুসকল:** স্কুলৰ ইউনিফৰ্ম আৰু ডিঙিত গামোচা।
- **সূত্ৰধাৰ দুজন:** বগা সাজ আৰু গামোচা।
- **আইতা:** পাৰিৰ মেখেলা-চাদৰ। চুলিত বগা পাউডাৰ আৰু চকুত চশমা।
- **বিজয় দাদা:** জিন্স, ডেনিম জেকেট আৰু হেডফোন (২০০০ৰ দশকৰ ষ্টাইল)।
- **অসম আই:** মুগা ৰঙৰ মেখেলা-চাদৰ আৰু মূৰত জাপি।
- **কোৰাহ (ৰিমঝিম, বিটুপন, লখিমী):** ক'লা টি-চাৰ্টৰ ভিত্তি সাজ। চতুৰ্থ দৃশ্যত বিহুৰ সাজ ওপৰৰ পৰা পিন্ধিব: ছোৱালীৰ বাবে চাদৰ আৰু ল'ৰাৰ বাবে চুৰিয়া-পাগুৰি। এই সাজ সলাবলৈ ৩০ ছেকেণ্ডৰ বেছি সময় লাগিব নালাগে।

সংগীতৰ প্ৰয়োজন

- **লাইভ বাদ্য:** কীবৰ্ড বা হাৰমনিয়াম, গিটাৰ (দীপ), ঢোল (বিটুপন) আৰু বাঁহী (ৰেকৰ্ড কৰা হ'লেও চলিব)।
- **ৰেকৰ্ড কৰা ট্ৰেক:** জুবিন গাৰ্গৰ গীতৰ অনুমতিপ্ৰাপ্ত অংশ, বাঁহীৰ পটভূমি সুৰ আৰু নদীৰ শব্দ।

- **মাইক:** সুত্ৰধাৰ দুজনৰ বাবে ২টা ছেণ্ড মাইক। পাপৰিৰ বাবে ১টা ষ্টেণ্ড মাইক মঞ্চৰ মাজত থাকিব।
কোৰাহৰ বাবে ২টা অভাৰহেড বা ষ্টেণ্ড মাইক।

— ৬ —

© প্রাগজিত গগৈ
lagatiyal.com · সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত · ৯৮৫৪০১৭০৩৭

দৃশ্যৰ ৰূপৰেখা আৰু সময়

দৃশ্য	নাম	ঠাই	আবেগ	সময়
১	প্ৰস্তাৱনা: এটা মাতৰ জন্ম	সন্মুখ আৰু মাজ	বিস্ময়	~৩ মিনিট
২	এটা অদ্ভুত কাম	বাওঁফাল (শ্ৰেণীকোঠা)	কৌতুক আৰু কৌতুহল	~৫ মিনিট
৩	কেহেটৰ ফিটা	সোঁফাল (আইতাৰ চোতাল)	নষ্টালজিয়া আৰু মৰম	~৬ মিনিট
৪	চহৰৰ পোহৰ, গাঁৱৰ বিহু	মাজ	আনন্দ আৰু গৌৰৱ	~৭ মিনিট
৫	নদীৰ পাৰৰ মানুহ	মাজ (নীলা পোহৰ)	সহমৰ্মিতা আৰু কৃতজ্ঞতা	~৫ মিনিট
৬	নিষ্ঠুৰতা আৰু এটা মাত	বাওঁফাল আৰু মাজ	শোক, তাৰ পিছত সাহস (চূড়ান্ত মুহূৰ্ত)	~৮ মিনিট
৭	শুভ জন্মদিন	গোটোই মঞ্চ	আশা আৰু উৎসৱ	~৫ মিনিট
মুঠ				~৩৯ মিনিট

সময় কমাব লগা হ'লে ৰেকৰ্ড কৰা গীতৰ অংশবোৰ চুটি কৰিব পাৰি। তেতিয়া মুঠ সময় প্ৰায় ৩২ মিনিট হ'ব।

এটা মাতৰ জন্ম

~৩ মিনিট • সন্মুখ আৰু মাজ

[সম্পূৰ্ণ অন্ধকাৰ। নদীৰ পানী বোৱাৰ মৃদু শব্দ শুনা যায় (ৰেকৰ্ড কৰা)। তাৰ পিছত বাঁহীৰ এটা দীঘল আৰু
অকলশৰীয়া সুৰ বাজে।]

[বাওঁফালৰ সন্মুখত এটা স্পটলাইট জ্বলে। জোনালী টুলত বহি আছে আৰু চকু মুদি কাণ পাতি শুনি আছে।
অনুপম সোঁফালৰ পৰা খোজকাঢ়ি আহে।]

অনুপম : জোনালী, তই অকলে আন্ধাৰত কি কৰি আছ?

জোনালী : (চকু নেমেলাকৈ) শুনি আছোঁ।

অনুপম : কি শুনি আছ?

জোনালী : নদীখনে গান গাইছে।

অনুপম : (হাঁহি) নদীয়ে গান গায়নে?

জোনালী : (চকু মেলি, দৰ্শকৰ ফালে চাই) গায়। ব্ৰহ্মপুত্ৰই হাজাৰ বছৰ ধৰি গাই আছে। কেতিয়াবা
জোৰেৰে গায়, কেতিয়াবা লাহে লাহে। কিন্তু কেতিয়াবা কেতিয়াবা...

অনুপম : কেতিয়াবা কি?

জোনালী : কেতিয়াবা এজন মানুহৰ কণ্ঠতো এখন নদী বৈ যায়।

[অনুপমৰ ওপৰতো স্পটলাইট পৰে। তেওঁ দৰ্শকৰ ফালে ঘূৰে।]

অনুপম : আজি আমি তেনে এখন নদীৰ কথা ক'ম।

জোনালী : এটা মাতৰ কথা।

অনুপম : যি মাত পাহাৰৰ পৰা নামি আহিছিল,

জোনালী : আৰু ভৈয়ামৰ প্ৰতিখন ঘৰত, প্ৰতিখন চোতালত সোমাই গৈছিল।

অনুপম : আইতাৰ ৰেডিঅ'ত বাজিছিল,

জোনালী : ককাইদেউৰ হেডফোনত বাজিছিল,

অনুপম : বিহুতলীৰ ঢোলৰ লগত বাজিছিল,

জোনালী : আৰু মাৰ নিচুকণি গীতৰ লগতো মিলি গৈছিল।

দুয়ো একেলগে : জুবিন গাৰ্গৰ মাত।

[পোহৰ লাহে লাহে বাঢ়ে। দুয়োফালৰ পৰা বাকী সকলো অভিনেতা এল.ই.ডি. চাকি হাতত লৈ লাহে লাহে সোমাই আহে আৰু মঞ্চৰ মাজত এটা আধা বৃত্ত সাজি থিয় হয়। দীপে গিটাৰ লৈ বৃত্তৰ এটা মূৰত থিয় হয়। পাপৰি বৃত্তৰ আটাইতকৈ পিছফালে থিয় হয়।]

♫ সংগীত সংকেত ১ · "মাতৰ নদী" **মৌলিক**

- **কোনে গাব:** সকলোৱে, লাইভ। গিটাৰ দীপে বজাব আৰু কীবৰ্ড মঞ্চৰ বাহিৰৰ পৰা বাজিব।
- **কিমানখিনি:** স্থায়ী আৰু প্ৰথম অন্তৰা, তাৰ পিছত আকৌ স্থায়ী। প্ৰায় ২ মিনিট।
- **সংকেত:** অনুপম আৰু জোনালীয়ে প্ৰথম দুশাৰী গাব। তৃতীয় শাৰীৰ পৰা কোৰাছ যোগ দিব।
- **সম্পূৰ্ণ গীত:** [পৰিশিষ্ট ক](#)

[গীতৰ শেষ সুৰটো বাজি থাকোঁতেই সকলোৱে একেলগে চাকি নুমায়। ব্লেক আউট।]

[দৃশ্য সলনি (১৫ ছেকেণ্ড): আন্ধাৰতে মৌচুমী, পাপৰি, ৰাহুল, নিকিতা আৰু দীপে বাওঁফালৰ বেঞ্চত বহে। আইতা সোঁফালৰ মোড়াত বহে আৰু আন্ধাৰতে থাকে। আন সকলো মঞ্চৰ বাহিৰলৈ যায়। জোনালী আৰু অনুপম নিজৰ টুলত থাকে।]

এটা অদ্ভুত কাম

~৫ মিনিট · বাওঁফাল (শ্ৰেণীকোঠা)

[বাওঁফালৰ শ্ৰেণীকোঠাত উজ্জ্বল দিনৰ পোহৰ পৰে। দীপে গিটাৰৰ তাঁৰ মিলাই আছে। নিকিতাই ডায়েৰীত কিবা লিখি আছে। পাপৰিয়ে খিৰিকীৰ ফালে চাই লাহে লাহে গুণগুণাই আছে। ৰাহুলে হঠাতে বেঞ্চৰ ওপৰত উঠি হাতখন মাইকৰ দৰে ধৰে।]

ৰাহুল : লেডিজ এণ্ড জেণ্টলমেন! আজি মঞ্চত আহিছে অসমৰ সৰু ৰকষ্টাৰ... ৰা-হু-ল!

[তেওঁ ৰকষ্টাৰৰ দৰে চুলি ঝোকাৰে। দীপে গিটাৰত এটা জোৰদাৰ কৰ্ড মাৰে।]

মৌচুমী : ৰাহুল! নাম তল! বাইদেউ এতিয়াই আহি পাব।

ৰাহুল : ব', মই ৰিহাৰ্চেল কৰি আছোঁ। জুবিন দাৰ জন্মদিনত মই নাচিম, গাম, আৰু...

নিকিতা : (ডায়েৰীৰ পৰা মূৰ নাতুলি) আৰু বেঞ্চৰ পৰা পৰি ঠেং ভাঙিবি।

[সকলোৱে হাঁহে। ৰাহুল নামি আহে।]

ৰাহুল : নিকিতা, তোৰ ডায়েৰীত মোৰ বিষয়ে কিবা লিখা আছেনে?

নিকিতা : নাই। মই কেৱল নিশ্চিত কথাহে লিখোঁ। (পঢ়ি শুনায়) জুবিন গাৰ্গৰ জন্ম ১৯৭২ চনৰ ১৮ নৱেম্বৰত। তাৰ মানে এইবাৰ তেওঁৰ চৌৱন্ত বছৰীয়া জন্মজয়ন্তী।

দীপ : আৰু যিবোৰ কথা নিশ্চিত নহয়?

নিকিতা : সেইবোৰৰ কাষত মই এটা প্ৰশ্নবোধক চিন দিওঁ। (ডায়েৰীখন দেখুৱায়) এইটো চা। "তেওঁ বছৰেকিটো বাদ্যযন্ত্ৰ বজাব পাৰিছিল।" ইয়াৰ কাষত প্ৰশ্নবোধক চিন আছে, কাৰণ ঠিক কিমানটা, সেইটো মই এতিয়াও নাজানোঁ।

মৌচুমী : (পাপৰিৰ ফালে চাই) পাপৰি, তই গুণগুণাই আছ নেকি?

পাপৰি : (চক খাই) ন-নাই... একো নাই।

দীপ : মই শুনিছোঁ। তই বৰ সুন্দৰকৈ গাৱ।

পাপৰি : (মূৰ দোঁৱাই) অকলে থাকিলেহে গাওঁ। মানুহ থাকিলে মোৰ মাতটো ক'ৰবাত লুকাই যায়।

[মাধুৰী বাইদেউ এটা ৰঙীন বাকচ (সোঁৱৰণিৰ পেৰা) হাতত লৈ সোমাই আহে। সকলোৱে থিয় হয়।]

সকলো : নমস্কাৰ, বাইদেউ!

মাধুৰী বাইদেউ : নমস্কাৰ। বহা। (টেবুলত বাকচটো থয়) তোমালোকে জানাই নিশ্চয়, ১৮ নৱেম্বৰত আমাৰ স্কুলত জুবিন গাৰ্গৰ জন্মজয়ন্তী পালন কৰা হ'ব।

ৰাহুল : (হাত দাঙি) বাইদেউ, মই নাচিম!

মাধুৰী বাইদেউ : (হাঁহি) নাচো থাকিব, ৰাহুল। কিন্তু তাৰ আগতে তোমালোকৰ দলটোৱে এটা বিশেষ কাম কৰিব লাগিব।

[তেওঁ এখন ডাঙৰ কাৰ্ড দাঙি দেখুৱায়। কাৰ্ডখনত ডাঙৰ আখৰেৰে প্ৰশ্নটো লিখা আছে।]

মাধুৰী বাইদেউ : "এজন মানুহৰ মতে কেনেকৈ এটা জাতিৰ মনৰ কথা কঢ়িয়াই নিয়ে?"

মৌচুমী : (চকু ডাঙৰ কৰি) বাইদেউ, ইমান ডাঙৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ আমি ক'ত পাম?

মাধুৰী বাইদেউ : এই উত্তৰ কিতাপত নাই, মৌচুমী। মানুহৰ বুকুত আছে। তোমালোকে আইতাক সুধিবা, দাদাক সুধিবা, গাঁৱৰ মানুহক সুধিবা। প্ৰতিজনৰ পৰা এটা সোঁৱৰণি আনিবা। সেইটো এটা বস্তু হ'ব পাৰে, এটা কথা হ'ব পাৰে, এটা সুৰো হ'ব পাৰে।

দীপ : আৰু সেইবোৰ ক'ত ৰাখিম?

মাধুৰী বাইদেউ : (বাকচটোৰ ঢাকনিত হাত থৈ) ইয়াত। এইটো আমাৰ সোঁৱৰণিৰ পেৰা। জন্মজয়ন্তীৰ দিনা আমি সকলোৱে একেলগে ইয়াক খুলিম।

নিকিতা : (ডায়েৰীত লিখি) সোঁৱৰণিৰ পেৰা। এইটো নিশ্চিত, প্ৰশ্নবোধক চিন নালাগে।

[সকলোৱে হাঁহে। পাপৰিয়ে লাহেকৈ হাত দাঙে।]

পাপৰি : বাইদেউ... কোনোবাই যদি পেৰাটোত দিবলৈ একো আনিব নোৱাৰে?

[মাধুৰী বাইদেউ তাইৰ কাষলৈ যায়, আঁঠু কাঢ়ি বহে আৰু তাইৰ সমান উচ্চতাত চকুলৈ চায়।]

মাধুৰী বাইদেউ : তেন্তে তাই নিজৰ মাতটোকেই আনিব। মাততকৈ ডাঙৰ উপহাৰ পৃথিৱীত নাই, পাপৰি।

[পাপৰিয়ে মূৰ দোঁৱায়। দুই ছেকেণ্ড নিস্তন্ধতা থাকে। শ্ৰেণীকোঠাৰ পোহৰ কমি আহে। সূত্ৰধাৰ দুজনৰ ওপৰত পোহৰ পৰে।]

অনুপম : আৰু তেনেকৈয়ে আৰম্ভ হ'ল এক বিচাৰৰ যাত্ৰা।

জোনালী : পাঁচযোৰ সৰু ভৰি আৰু এটা ৰঙীন পেৰা লৈ।

অনুপম : প্ৰথম দুৱাৰখন খুলিলে...

জোনালী : আইতাৰ চোতালত।

[দৃশ্য সলনি (১০ ছেকেণ্ড): মৌচুমীয়ে পেৰাটো লয়। পাঁচোজন শিশু মঞ্চৰ মাজেৰে খোজকাটি সোঁফাললৈ যায়। মাধুৰী বাইদেউ বাওঁফালৰ পৰা ওলাই যায়।]

— ৯ —

দৃশ্য ৩

কেছেটৰ ফিটা

~৬ মিনিট · সোঁফাল (আইতাৰ চোতাল)

[সোঁফালত গধূলিৰ সোণালী পোহৰ পৰে। আইতাই গামোচাৰে পুৰণি ৰেডিঅ'টো মৰমেৰে মচি আছে।]

মৌচুমী : আইতা! আইতা!

আইতা : অ', মোৰ চৰাইজাক আহি পালি! আজি আকৌ কোনটো কামৰ কথা লৈ আহিলি?

ৰাহুল : আইতা, আমাক এটা ডাঙৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লাগে।

নিকিতা : (ডায়েৰী খুলি) আইতা, আপুনি জুবিন গাৰ্গৰ গান প্ৰথম কেতিয়া শুনিছিল?

[আইতা বৈ যায়। ৰেডিঅ'টোৰ ফালে চায়। মুখত এটা কোমল হাঁহি বিৰিঙে।]

আইতা : প্ৰথম কেতিয়া শুনিছিলোঁ...? (মোড়াত বহি) বহ, বহ। সকলোৰে মাটিতে বহ।

[শিশুকেইটা তাইৰ চাৰিওফালে মাটিত বহে।]

আইতা : তেতিয়া মই তোমালোকৰ মাৰ সমান আছিলোঁ। আমাৰ ঘৰত টিভি নাছিল। এইটোৱেই আছিল।

(ৰেডিঅ'টোত হাত বুলায়) তোমালোকৰ ককাদেউতাই হাটৰ পৰা কিনি আনিছিল।

দীপ : ইয়াতে গান শুনিছিল?

আইতা : ইয়াতে শুনিছিলোঁ। আৰু কেছেটত শুনিছিলোঁ। (চোলাৰ জেপৰ পৰা এটা পুৰণি কেছেট

উলিয়ায়) এইটো চা।

ৰাহুল : (কেছেটটো হাতত লৈ উলটি-পালটি চায়) এইটো কি? মোবাইলৰ বেটাৰী নেকি?

[সকলোৱে হাঁহে।]

আইতা : (হাঁহি) হেৰ' মুখ! ইয়াৰ ভিতৰত গান থাকে। এই ক'লা ফিটাডালত।

নিকিতা : (ডায়েৰী চাই) মই পঢ়িছোঁ, জুবিন গাৰ্গৰ প্ৰথম অসমীয়া এলবামটোৰ নাম আছিল "অনামিকা"।

১৯৯২ চন মানতে ওলাইছিল।

আইতা : চন-তাৰিখ মোৰ মনত নাথাকে, আইটি। কিন্তু এইটো মনত আছে, এটা ডেকা ল'ৰাৰ মাত শুনি গোটেই গাঁৱৰ মানুহে কৈছিল, "এইজন কোন? মাতটো যেন নতুন, অথচ বহু দিনৰ চিনাকি।"

মৌচুমী : নতুন অথচ চিনাকি? সেইটো কেনেকৈ হয়, আইতা?

আইতা : (বুকুত হাত থৈ) যি গানে তোমাৰ মনৰ কথাটোকেই কয়, সেই গান প্ৰথমবাৰ শুনিলেও চিনাকি যেন লাগে।

[আইতাই ৰেডিঅ'টোৰ চুইচ টিপাৰ অভিনয় কৰে।]

১ সংগীত সংকেত ২ • জুবিন গাৰ্গৰ গীত (ৰেকৰ্ড কৰা)

[ইয়াত "অনামিকা" এলবামৰ অথবা জুবিন গাৰ্গৰ প্ৰথম দিনৰ এটা অসমীয়া গীতৰ অনুমতিপ্ৰাপ্ত অংশ পৰিৱেশন কৰিব। গীতটো আয়োজকে বাছনি কৰিব।]

- সময়: ৩০-৪৫ ছেকেণ্ড। প্ৰথমে লাহেকৈ বাজিব আৰু শেষত লাহে লাহে ক্ষীণ হৈ যাব।
- মঞ্চত: আইতাই চকু মুদি তাল মিলাই মূৰ দোলায়। শিশুসকলে আচৰিত হৈ তাইৰ মুখলৈ চাই থাকে।

[গীত ক্ষীণ হৈ আহে। আইতাই চকু মেলে আৰু চকুৰ কোণৰ পৰা চকুলো এটোপাল মচে।]

পাপৰি : (লাহেকৈ) আইতা, আপুনি কান্দিছে?

আইতা : নাই, আইটি। সুখতো চকুলো ওলায়। এই গান মই শুনিছিলোঁ, তোমালোকৰ মাৰে শুনিছিল, আৰু এতিয়া তোমালোকে শুনিছা। একেটা গানতে তিনিটা প্ৰজন্ম বান্ধ খাই আছে।

দীপ : আইতা, কেছেটৰ ফিটা যদি সোমাই থাকে, তেতিয়া কি কৰিছিল?

আইতা : (উৎসাহেৰে পেঞ্চিল এডাল উলিয়াই) এইডালেৰে ঘূৰাইছিলোঁ! এনেকৈ! (কেছেটৰ ফুটাত পেঞ্চিল সুমুৱাই ঘূৰায়)

ৰাহুল : (আচৰিত হৈ) পেঞ্চিলেৰে গান ঘূৰাইছিল?!

আইতা : হয়! আহ, তোমালোককো শিকোঁ।

১ সংগীত সংকেত ৩ • "কেছেটৰ ফিটা" **মৌলিক**

- কোনে গাব: আইতাই প্ৰথম শাৰী গাব। শিশুসকলে হাতচাপৰি দি নিজৰ অংশ গাব। লাইভ।
- বাদ্য: দীপৰ গিটাৰ আৰু হাতচাপৰিৰ তাল।
- সময়: প্ৰায় ১ মিনিট ৩০ ছেকেণ্ড।

- ভংগী: "ঘূৰে ঘূৰে" গাওঁতে সকলোৱে আঙুলি ঘূৰাব। "টিক টিক টিক" গাওঁতে মূৰ দোলাব।
- সম্পূৰ্ণ গীত: [পৰিশিষ্ট গ](#)

[গীতৰ শেষত সকলোৱে হাঁহি হাঁহি মাটিত বাগৰি পৰে।]

মৌচুমী : (বহি উঠি) আইতা, আমাৰ পেৰাটোৰ বাবে আপোনাৰ সোঁৱৰণিটো দিবনে?

[আইতাই কেছেটটোলৈ এবাৰ চায়। তাৰ পিছত মৰমেৰে মৌচুমীৰ হাতত তুলি দিয়ে।]

আইতা : লৈ যা। মোৰ মনত তো গানটো আছেই। ফিটাডাল এতিয়া তোমালোকৰ।

[মৌচুমীয়ে কেছেটটো পেৰাত ভৰায়। আইতাৰ চোতালৰ পোহৰ কমি আহে। আইতা আন্ধাৰত মোঢ়াতে থাকে।]

জোনালী : এটা কেছেট। এডাল ক'লা ফিটা।

অনুপম : কিন্তু সেই ফিটাডালত মেৰিয়াই ৰখা আছে এখন গাঁৱৰ গধূলি।

জোনালী : শিশুকেইটাই আগবাঢ়িল। এইবাৰ সিহঁতে লগ পালে নতুন যুগৰ এজন ডেকাক...

[দৃশ্য সলনি (২০ ছেকেণ্ড): শিশুসকল মঞ্চৰ মাজলৈ আহে। বিজয় দাদা বাওঁফালৰ পৰা হেডফোন পিন্ধি নাচি নাচি সোমাই আহে। মঞ্চৰ বাহিৰত কোৰাহৰ তিনিওজনে তেতিয়াই বিহুৰ সাজ পিন্ধি লয়।]

চহৰৰ পোহৰ, গাঁৱৰ বিহু

~৭ মিনিট · মাজ

[মাজত উজ্জ্বল আৰু ৰঙীন পোহৰ। বিজয় দাদা হেডফোনৰ গানত মগ্ন হৈ মূৰ দোলাই আছে। শিশুসকলে তেওঁক চাৰিওফালৰ পৰা ঘেৰি ধৰে।]

মৌচুমী : বিজয় দাদা! বিজয় দাদা!! (হেডফোনটো কাণৰ পৰা আঁতৰাই দিয়ে)

বিজয় দাদা : অ'! কি হ'ল, পল্টন বাহিনী?

নিকিতা : দাদা, আমি এটা গৱেষণা কৰি আছোঁ। জুবিন গাৰ্গৰ গানৰ লগত আপোনাৰ কিবা সোঁৱৰণি আছেনে?

বিজয় দাদা : (হেডফোনটো ডিঙিত ওলোমাই, হাঁহি) সোঁৱৰণি? ভাইটি, মোৰ গোটেই কলেজৰ জীৱনটোৱেই এটা সোঁৱৰণি!

ৰাহুল : কওক, কওক!

বিজয় দাদা : ২০০৬ চনৰ কথা। "গেংষ্টাৰ" নামৰ এখন হিন্দী ছবি ওলাইছিল। তাত এটা গান আছিল...

ৰাহুল : (ঘপকৈ থিয় হৈ) "য়া আলী"!

বিজয় দাদা : হয়! সেই গান গোটেই দেশৰ ৰেডিঅ'ত, দোকানে দোকানে, বিয়াৰ পাৰ্টিত বাজিছিল। হোটেলৰ বন্ধুবোৰে মোক সুধিছিল, "তোমালোকৰ অসমৰ গায়ক নেকি?" মই বুকু ফুলাই কৈছিলোঁ, "হয়, আমাৰ!"

[বিজয় দাদাই বুকু ফুলাই দেখুৱায়। ৰাহুলেও তেওঁক অনুকৰণ কৰে।]

দীপ : তাৰ মানে, অসমৰ মাত দিল্লী-মুম্বাইলৈকে গৈছিল!

বিজয় দাদা : কেৱল হিন্দীতে নহয়। তেওঁ বহু ভাষাত গাইছিল। অসমীয়া, বাংলা, হিন্দী আৰু আন বহুতো ভাষাত।

নিকিতা : (ডায়েৰীত লিখি) "বহু ভাষাত গাইছিল।" এইটো নিশ্চিত। সংখ্যাটোৰ কাষত প্ৰশ্নবোধক চিন দিনোঁ।

বিজয় দাদা : আৰু মই এটা কথা কওঁ। এইটো মোৰ নিজৰ অনুভৱহে। গান যিমান দূৰলৈকে নাযাওক কিয়, তেওঁৰ গানৰ শিপা অসমৰ মাটিতে আছিল। ঘুড়ী আকাশত উৰে, কিন্তু সূতাডাল মাটিতেই থাকে।

ৰাহুল : দাদা, আৰু কথা নহয়। এতিয়া নাচিম!

১ সংগীত সংকেত ৪ • "য়া আলী" (ৰেকৰ্ড কৰা)

[ইয়াত "য়া আলী" গীতৰ অনুমতিপ্ৰাপ্ত অংশ পৰিৱেশন কৰিব।]

- সময়: ৪৫-৬০ ছেকেণ্ড।
- মঞ্চত: ৰাহুল আৰু বিজয় দাদাই আগভাগত নাচিব। আন শিশুসকলে হাতচাপৰি দিব। নাচৰ ভংগী সহজ আৰু শিশুসুলভ হ'ব লাগিব।
- শেষ: গীতৰ অংশটো আচম্বিতে বন্ধ হ'ব। ৰাহুল এটা ভংগীত ঠৰ লাগি থাকিব।

[ৰাহুল উশাহ লৈ ঠৰ লাগি থাকে। সকলোৱে হাঁহে।]

ৰাহুল : (হাঁহহাঁহকৈ) কিন্তু... কিন্তু দাদা... অসমৰ আচল নাচ তো বিহু!

[তেতিয়াই মঞ্চৰ বাহিৰৰ পৰা ঢোলৰ এটা জোৰদাৰ চাপৰ শুনা যায়। বিটুপনে ঢোল বজাই বজাই সোমাই আহে। তেওঁৰ পিছে পিছে বিহু নাচনীৰ সাজত ৰিমঝিম আৰু লখিমী নাচি নাচি আহে।]

ৰিমঝিম : কোনে কৈছে বিহুৰ কথা? বিহু ইয়াত!

বিটুপন : (ঢোল বজাই) বহাগৰ বতাহত যেতিয়া ঢোল বাজে, তেতিয়া ক'ৰবাৰ মঞ্চত তেওঁৰ বিহুগীতো বাজি থাকে।

লখিমী : আমাৰ গাঁৱৰ বিহুতলীত তেওঁৰ গান নবজাকৈ বিহু শেষ হোৱা মই কেতিয়াও দেখা নাই!

১ সংগীত সংকেত ৫ • জুবিন গাৰ্গৰ এটা বিহুগীত (লাইভ অথবা ৰেকৰ্ড কৰা)

[ইয়াত জুবিন গাৰ্গে গোৱা এটা বিহুগীতৰ অনুমতিপ্ৰাপ্ত অংশ পৰিৱেশন কৰিব। গীতটো আয়োজকে বাছনি কৰিব।]

- সময়: ১ মিনিট ৩০ ছেকেণ্ডৰ পৰা ২ মিনিট।
- লাইভ হ'লে: ঢোল বিটুপনে বজাব। কীবৰ্ড আৰু পেঁপা মঞ্চৰ বাহিৰৰ পৰা বাজিব। কোৰাহে গাব।
- ৰেকৰ্ড কৰা হ'লে: ঢোলৰ চাপৰ ট্ৰেকৰ লগত মিলাই বজাব।

- **মঞ্চত:** ৰিমঝিম আৰু লখিমীয়ে আগভাগত বিহু নাচিব। শেষৰ ৩০ ছেকেণ্ড বিজয় দাদা আৰু শিশুসকলেও যোগ দিব। পাপৰিয়ে প্ৰথমতে লাজ পাই একাষে থিয় হৈ থাকিব। ৰিমঝিমে তাইৰ হাতত ধৰি টানি আনিব আৰু তাই লাহে লাহে নাচত যোগ দিব। এইটো এটা সৰু কিন্তু গুৰুত্বপূৰ্ণ মুহূৰ্ত।

[নাচ শেষ হয়। সকলো হাঁহফাঁহ হৈ পৰে। চাৰিওফালে হাঁহি আৰু আনন্দ।]

মৌচুমী : (পেৰাটো আগবঢ়াই দি) দাদা, আপোনাৰ সোঁৱৰণি?

বিজয় দাদা : (জেপৰ পৰা এখন পুৰণি টিকেট উলিয়াই) এইখন এটা অনুষ্ঠানৰ টিকেট। মঞ্চত মই প্ৰথমবাৰ তেওঁক দেখিছিলোঁ। গোটেই পথাৰখন একেলগে গাইছিল। হাজাৰ হাজাৰ মানুহ, অথচ মাত মাথোঁ এটা। (টিকেটখন পেৰাত ভৰায়)

ৰিমঝিম : (ডিঙিৰ গামোচাখন খুলি) মোৰ ফালৰ পৰা এই গামোচাখন। বিহুৰ সোঁৱৰণি।

বিটুপন : (সৰু টোপোলা এটা দি) মই চাহ বাগিচাৰ পৰা আহিছোঁ। এইখিনি চাহপাত। আমাৰ লাইনতো তেওঁৰ গান বাজে। পাত চিঙোঁতেও কোনোবাই গুণগুণাই থাকে।

[মৌচুমীয়ে সকলোবোৰ বস্তু পেৰাত ভৰায়। নিকিতাই ডায়েৰীত টিক চিন দিয়ে।]

অনুপম : গাঁৱৰ পৰা চহৰলৈ।

জোনালী : চহৰৰ পৰা দেশলৈ।

অনুপম : আৰু দেশৰ পৰা আকৌ ঘূৰি আহি গাঁৱৰ বিহুতলীলৈ।

জোনালী : কিন্তু এখন নদীৰ কেৱল আনন্দৰ টোৱেই নাথাকে। কেতিয়াবা সি দুখৰ বানো কঢ়িয়াই আনে...

[দৃশ্য সলনি (২০ ছেকেণ্ড): পোহৰ ক্ৰমে নীলা হৈ আহে। বিজয় দাদা বাওঁফালৰ পৰা ওলাই যায়। ৰিমঝিমে বিহুৰ চাদৰখন খুলি একাষত থয়। বিটুপন আৰু লখিমীয়ে নীলা কাপোৰ দুখন মঞ্চৰ দুয়োমূৰৰ পৰা মেলি ধৰে। শিশুসকল কাপোৰৰ পিছফালে, মাটিত বহে।]

দৃশ্য ৫

নদীৰ পাৰৰ মানুহ

~৫ মিনিট · মাজ (নীলা পোহৰ)

[গাঢ় নীলা পোহৰ। নদীৰ শব্দ বাজে। বিটপন আৰু লখিমীয়ে নীলা কাপোৰখন লাহে লাহে টোৰ দৰে ওপৰ-তল কৰে। মাজত বিমঝিমে আঁঠু কাঢ়ি বহি আছে, যেন বানৰ পানীৰ মাজত এখন চাপৰিত আছে।]

১ সংগীত সংকেত ৬ · পটভূমি সুৰ (ৰেকৰ্ড কৰা বা লাইভ)

- বাঁহীৰ লাহে লাহে বজা সুৰ। মৌলিক গীত "মাতৰ নদী"ৰ সুৰটোৱেই লাহেকৈ বজাব পাৰি।
- সময়: গোটেই দৃশ্যটোৰ পটভূমিত বাজি থাকিব।
- মাত্রা: অতি কম। সংলাপ যাতে স্পষ্টকৈ শুনা যায়।

বিমঝিম: (ভয় খাই চাৰিওফালে চাই) পানী... পানী... চোতালখন ক'ত গ'ল? ধাননিখন ক'ত গ'ল?

[পিছফালৰ মাজৰ পৰা অসম আই লাহে লাহে সোমাই আহে। তাইৰ ওপৰত সোণালী পোহৰ এটা পৰে। তাই বিমঝিমৰ কাষলৈ গৈ মূৰত হাত থয়।]

অসম আই: ভয় নকৰিবি, আইটি। মই আছোঁ।

বিমঝিম: আপুনি কোন?

অসম আই: মই এই মাটি। মই এই নদী। মই ধাননিৰ সেউজীয়া, চাহপাতৰ গোলক, গোসাইঘৰৰ চাকি। মই তোমালোকৰ আই।

[শিশুসকলে কাপোৰৰ পিছফালৰ পৰা লাহে লাহে মূৰ দাঙি চায়।]

অসম আই: (দৰ্শকৰ ফালে, কাব্যিক সুৰত)

প্রতি বছৰে মোৰ বুকুত বান আহে।

ঘৰ উঠি যায়, পথাৰ বুৰ যায়,

আৰু মোৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ চকুৰ পানী
নদীৰ পানীৰ লগত মিলি যায়।

কিন্তু প্ৰতি বছৰে মই এটা কথাও দেখোঁ।
দুখৰ দিনত মানুহ মানুহৰ কাষলৈ আহে।
কোনোবাই চাউল আনে, কোনোবাই কাপোৰ আনে,
আৰু কোনোবাই আনে এটা গান,
যাতে আন্ধাৰ নিশা অলপ কম দীঘল যেন লাগে।

জোনালী : বছতে কয়, বানৰ সময়ত আৰু মানুহৰ দুখৰ দিনত জুবিন গাৰ্গেও বিভিন্ন ধৰণে সহায়ৰ হাত
আগবঢ়াইছিল।

লখিমী : (কাপোৰখন ধৰি থাকিয়েই) আমাৰ শিবিৰত সেইবাৰ বিজুলী নাছিল। এজন খুৰাৰ মোবাইলত
গান বাজিছিল আৰু আমি সৰুবোৰ তেওঁৰ কাষতে বহি শুনিছিলোঁ। ভয় অলপ কমি গৈছিল।

[নিকিতাই কাপোৰৰ পিছফালৰ পৰা থিয় হয়।]

নিকিতা : (ডায়েৰী খুলি, লাহেকৈ) মই এটা তালিকা বনাইছোঁ। গায়ক। সুৰকাৰ। গীতিকাৰ। অভিনেতা।
ছবিৰ পৰিচালক। আৰু বছতো বাদ্যযন্ত্ৰ বজাব পাৰিছিল।

দীপ : (গিটাৰটো দেখুৱাই) মই এটা বাদ্যকে ভালকৈ বজাব নোৱাৰোঁ। তেওঁ বজোৱা বাদ্যৰ তালিকাখন
মোৰ গিটাৰৰ তাঁৰতকৈও দীঘল!

[সকলোৱে লাহেকৈ হাঁহে। অসম আইয়েও হাঁহে।]

অসম আই : (দীপৰ গিটাৰত হাত থৈ) তাঁৰ এডাল হ'লেও বজাই থাকিব। প্ৰতিটো ডাঙৰ নদীয়েও এটা
সৰু জুৰিৰ পৰাই আৰম্ভ হয়।

[দীপে মূৰ দোঁৱায়। তাৰ পিছত জেপৰ পৰা গিটাৰৰ পিকটো উলিয়াই পেৰাত ভৰায়।]

দীপ : মোৰ সোঁৱৰণি। মই প্ৰথম যিটো গান শিকিছিলোঁ, সেইটো তেওঁৰ গান আছিল।

লখিমী : (কাগজৰ নাওখন উলিয়াই) আৰু এইখন মোৰ। বানৰ শিবিৰত ভাইটিক খেলিবলৈ মই এনেকুৱা
নাও বনাই দিছিলোঁ।

[লখিমীয়ে নাওখন পেৰাত ভৰায়। অসম আইয়ে পেৰাটোৰ ওপৰত দুয়োখন হাত মেলি আশীৰ্বাদ দিয়াৰ দৰে
ধৰে।]

অসম আই :

মোৰ এই ল'ৰাজনে মোৰ দুখবোৰ গান কৰি গালে,

আৰু মোৰ আনন্দবোৰ নাচ কৰি নাচিলে।

এতিয়া তোমালোকৰ পাল।

[অসম আই লাহে লাহে পিছুৱাই যায় আৰু পিছফালৰ মাজত থিয় হৈ থাকে। তাইৰ ওপৰৰ পোহৰ ক্ষীণ হয়, কিন্তু সম্পূৰ্ণ নুশূন্য। বিটুপন আৰু লখিমীয়ে নীলা কাপোৰখন লাহে লাহে ভাঁজ কৰে। পটভূমি সুৰ বন্ধ হয়।]

[দৃশ্য সলনি (১৫ ছেকেণ্ড): পোহৰ কমি গধূলিৰ বেঙুনীয়া ৰং হয়। শিশু পাঁচজন বাওঁফালৰ শ্ৰেণীকোঠালৈ উভতি যায়। পোনাকণ লাহেকৈ সোমাই আহি তেওঁলোকৰ লগত বহে। কোৰাহৰ তিনিওজনে মঞ্চৰ পিছফালত নিজৰ নিজৰ এল.ই.ডি. চাকি লৈ আন্ধাৰতে থিয় হৈ থাকে।]

— ১২ —

দৃশ্য ৬ · চূড়ান্ত মুহূর্ত

নিস্তন্ধতা আৰু এটা মাত

~৮ মিনিট · বাওঁফাল আৰু মাজ

[শ্ৰেণীকোঠাত গধূলিৰ কোমল পোহৰ। পেৰাটো টেবুলত আছে। মৌচুমীয়ে বস্ত্ৰবোৰ এটা এটাকৈ উলিয়াই গুণি আছে।]

মৌচুমী : কেছেট, টিকট, গামোচা, চাহপাত, গিটাৰৰ পিক, কাগজৰ নাও... (হাঁহি) আমি বহুত গোটালোঁ!

ৰাহুল : নিকিতা, তোৰ ডায়েৰীখন দে। প্ৰশ্নবোধক চিন কেইটা আছে চাওঁ।

[ৰাহুলে ডায়েৰীখন টানি লয় আৰু পাত লুটিয়াই থাকোঁতে এটা পাতত বৈ যায়।]

ৰাহুল : এইটো পাতৰ চাৰিওফালে ক'লা ৰেখা কিয় টানিছ?

[নিকিতাই লাহেকৈ ডায়েৰীখন ঘূৰাই লয়। তাই কিছু সময় মনে মনে থাকে।]

নিকিতা : (লাহেকৈ) এইটো ২০২৫ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহৰ কথা। সেই সময়তে জুবিন দা আমাৰ মাজৰ পৰা গুচি গ'ল।

[সম্পূৰ্ণ নিস্তন্ধতা। পাঁচ ছেকেণ্ড কোনেও একো নকয়। পোহৰ আৰু অলপ কমে।]

ৰাহুল : (যিজন সদায় হাঁহে, তেওঁ এতিয়া একেবাৰে মনে মনে) মই সেইদিনা টিভিত দেখিছিলোঁ। মা ৰান্ধনিঘৰত আছিল। হঠাতে মাৰ হাতৰ পৰা চামুচখন পৰি গ'ল। মই আগতে কেতিয়াও মাক তেনেকৈ কান্দা দেখা নাছিলোঁ।

দীপ : আমাৰ ঘৰতো সেইদিনা কোনেও ভাত খোৱা নাছিল।

পোনাকণ : (নিৰীহভাৱে, মৌচুমীৰ চোলাত টানি) বাইদেউ... তেন্তে আমি জন্মদিন কেনেকৈ পাতিম? তেওঁ তো নাই।

[মৌচুমীয়ে কি উত্তৰ দিব বিচাৰি নাপায়। সোঁফালত আইতাৰ ওপৰত পোহৰ পৰে। তাই লাহে লাহে উঠি শিশুসকলৰ ফালে আহে। একে সময়তে মাধুৰী বাইদেউ বাওঁফালৰ পৰা সোমাই আহে।]

আইতা : (পোনাকণৰ কাষত বহি) আইটি, নদীখন যেতিয়া সাগৰলৈ গুচি যায়, তেতিয়া জানো পানী শুকাই যায়?

পোনাকণ : (মূৰ জোকাৰি) নাযায়।

আইতা : পানী থাকি যায়। পথাৰত, পুখুৰীত, আমাৰ কলহত। গানো তেনেকুৱাই।

মাধুৰী বাইদেউ : জন্মদিন মানে জন্মৰ দিন, পোনাকণ। সেইদিনা তেওঁ জন্ম পাইছিল বাবেই আমি এই গানবোৰ পালোঁ। সেয়েহে আজিও আমি সেই দিনটোক ধন্যবাদ দিওঁ।

[সুত্ৰধাৰ দুজনৰ ওপৰত পোহৰ পৰে।]

জোনালী : সেই দিনবোৰত গোটেই অসম যেন একেলগে নিস্তন্ধ হৈ পৰিছিল।

অনুপম : আৰু বহুতে কয়, বিদায়ৰ সেই দিনবোৰত হাজাৰ হাজাৰ মানুহে একেলগে তেওঁৰ গান গাইছিল।

জোনালী : কান্দোনৰ মাজতো মানুহে গান গাইছিল।

অনুপম : কাৰণ কিছুমান মানুহক বিদায় দিবলৈ কেৱল চকুলোৱে যথেষ্ট নহয়।

[মঞ্চৰ পিছফালত থকা কোৰাছৰ তিনিওজনে নিজৰ এল.ই.ডি. চাকি জ্বলায়। তাৰ পিছত মঞ্চত থকা সকলোৱে একে একে নিজৰ চাকি জ্বলায়। এনেদৰে চাকি জ্বলোৱা হ'ব: বিটুপন, ৰিমঝিম, লখিমী, আইতা, মাধুৰী বাইদেউ, দীপ, নিকিতা, ৰাহুল, মৌচুমী, পোনাকণ। অসম আই পিছফালৰ মাজত থিয় হৈ থাকে। পাপৰিয়ে চাকি নলয়। তাই একাষত মূৰ দোঁৱাই থিয় হৈ থাকে।]

১ সংগীত সংকেত ৭ • "মায়াবিনী" (ৰেকৰ্ড কৰা অথবা লাইভ)

[ইয়াত "মায়াবিনী" গীতৰ অনুমতিপ্ৰাপ্ত অংশ পৰিৱেশন কৰিব।]

- সময়: প্ৰায় ১ মিনিট।
- লাইভ হ'লে: মাধুৰী বাইদেউ আৰু আইতাই আৰম্ভ কৰিব। তাৰ পিছত সকলোৱে লাহেকৈ যোগ দিব। কীবৰ্ড অতি কোমলকৈ বাজিব।
- ৰেকৰ্ড কৰা হ'লে: ট্ৰেকৰ লগত সকলোৱে লাহেকৈ গুণগুণাব।
- মঞ্চত: কোনো লৰচৰ নহয়। সকলোৱে চাকি বুকুৰ ওচৰত ধৰি স্থিৰ হৈ থাকিব।
- শেষ: গীতৰ অংশটো শেষ হোৱাৰ পিছত সম্পূৰ্ণ পাঁচ ছেকেণ্ড নিস্তন্ধতা থাকিব।

[নিস্তন্ধতা। কেৱল চাকিৰ পোহৰবোৰ জিলিকি থাকে।]

মৌচুমী : (চকুপানী মচি, পেৰাটোৰ ফালে চাই) বাইদেউ, পেৰাটোত সকলোৰে বস্তু আছে। কিন্তু...
(পাপৰিৰ ফালে ঘূৰি) পাপৰিৰ একো নাই।

[সকলোৱে পাপৰিৰ ফালে চায়। পাপৰি ঠৰ লাগি থাকে। মাধুৰী বাইদেউয়ে তাইক জোৰ নকৰে, কেৱল
মৰমেৰে চায়।]

মাধুৰী বাইদেউ : (লাহেকৈ) মনত আছেনে, পাপৰি? মই কি কৈছিলোঁ?

[পাপৰিয়ে লাহে লাহে মূৰ দাঙে। তাই মঞ্চৰ মাজৰ ষ্টেণ্ড মাইকটোৰ ফালে এখোজ আগবাঢ়ে। তাৰ পিছত বৈ
যায়। তাই উভতি যাবলৈ লওঁতেই ৰিমঝিমে লাহেকৈ কয়...]

ৰিমঝিম : বিহুতলীতো তই প্ৰথমে ভয় খাইছিলি। মনত আছে?

[পাপৰিয়ে মূৰ দোঁৱায়। তাই আৰু দুখোজ আগবাঢ়ি আহি মাইকৰ সন্মুখত থিয় হয়। মাথোঁ এটা স্পটলাইট
তাইৰ ওপৰত পৰে।]

পাপৰি : (কঁপি থকা মাতৰে) মোৰ হাতত দিবলৈ একো নাই। কেছেট নাই, টিকট নাই, গামোচাও নাই।
মোৰ... মোৰ মাতটোহে আছে।

[এটা উশাহ। তাই চকু মুদে।]

পাপৰি : জুবিন দা, এইটো আপোনাৰ বাবে।

♪ সংগীত সংকেত ৮ • "তোমাৰ গান আমাৰ উশাহত" **মৌলিক**

- **প্ৰথম অন্তৰা:** পাপৰিয়ে অকলে গাব, কোনো বাদ্য নাথাকিব। প্ৰথম দুশাৰী গাওঁতে মাত অলপ কঁপিলেও চলিব। এইটো অভিনয়ৰ অংশ।
- **দ্বিতীয় দুশাৰী:** দীপে লাহেকৈ গিটাৰ বজাই যোগ দিব।
- **স্থায়ী:** মৌচুমী, নিকিতা, ৰাহুল আৰু পোনাকণে পাপৰিৰ কাষলৈ আহি একেলগে গাব। কীবৰ্ডে যোগ দিব।
- **দ্বিতীয় অন্তৰা আৰু শেষৰ স্থায়ী:** গোটেই দলটোৱে গাব। বিটুপনে ঢোলত কোমল তাল দিব।
- **সময়:** প্ৰায় ৩ মিনিট।
- **মঞ্চত:** গীত চলি থকাৰ সময়ত সকলোৱে লাহে লাহে আহি পাপৰিক ঘেৰি থিয় হ'ব। শেষৰ শাৰী গাওঁতে মৌচুমীয়ে নিজৰ জ্বলি থকা চাকিটো পাপৰিৰ হাতত তুলি দিব।
- **সম্পূৰ্ণ গীত:** [পৰিশিষ্ট খ](#)

[গীতৰ শেষ শাৰীটো বাজি থাকোঁতেই পোহৰ লাহে লাহে উষ্ম সোণালী ৰঙলৈ সলনি হয়। পাপৰিয়ে চকু
মেলে। তাইৰ চাৰিওফালে সকলো। তাই প্ৰথমবাৰৰ বাবে বহুল হাঁহি এটা মাৰে।]

মাধুৰী বাইদেউ : (চকুপানী মচি) দেখিলা? পেৰাটোৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ উপহাৰটো।

— ১৩ —

© প্রাগজিত গগৈ
lagatiyal.com · সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত · ৯৮৫৪০১৭০৩৭

শুভ জন্মদিন

~৫ মিনিট • গোটেই মঞ্চ

[গোটেই মঞ্চ উজ্জ্বল আৰু উষ্ণ পোহৰেৰে ভৰি পৰে। অসম আই পিছফালৰ মাজৰ পৰা আগবাঢ়ি আহি খালী চকীখনৰ ওপৰৰ সাধাৰণ কাপোৰখন আঁতৰাই দিয়ে। চকীখনত এখন ডাঙৰ গামোচা মেলি থোৱা আছে আৰু কাষতে এখন গিটাৰ আঁউজাই থোৱা আছে।]

অসম আই: আহা, মোৰ সন্তানসকল। আজি তেওঁৰ জন্মদিন। উপহাৰবোৰ আনা।

[মৌচুমীয়ে পেৰাটো খোলে। প্রতিজনে নিজৰ সোঁৱৰণিটো উলিয়াই চকীখনৰ চাৰিওফালে মাটিত থয় আৰু থওঁতে এষাৰ কথা কয়। প্রতিজনে আগবাঢ়ি আহি, ক'ব লগা কথাষাৰ কৈ, তাৰ পিছত চকীৰ দুয়োকাষে অৰ্ধবৃত্তত থিয় হয়।]

আইতা: (কেছেটটো থৈ) তিনিটা প্রজন্মক এডাল ফিটাৰে বান্ধি ৰাখিলা। ধন্যবাদ।

বিজয় দাদা: (সোঁফালৰ পৰা সোমাই আহি টিকটখন থয়) হাজাৰজন মানুহক এটা মাত কৰি দিলা। ধন্যবাদ।

ৰিমঝিম: (গামোচাখন থৈ) আমাৰ বিহুক আৰু ৰঙীন কৰিলা। ধন্যবাদ।

বিটুপন: (চাহপাতখিনি থৈ) বাগিচাৰ পাতে পাতে তোমাৰ সুৰ। ধন্যবাদ।

লখিমী: (কাগজৰ নাওখন থৈ) বানৰ আন্ধাৰ নিশাত এটা পোহৰ আছিল। ধন্যবাদ।

দীপ: (গিটাৰৰ পিকটো থৈ) মোৰ প্ৰথম কৰ্ডটো তোমাৰ গানৰে আছিল। ধন্যবাদ।

নিকিতা: (ডায়েৰীৰ পাত এখিলা ছিঙি থৈ) মোৰ ডায়েৰীত তোমাৰ বিষয়ে বহুত প্ৰশ্নবোধক চিন আছে। কিন্তু এটা কথাৰ কাষত কোনো প্ৰশ্নবোধক চিন নাই। তুমি আমাৰ আছিল। ধন্যবাদ।

ৰাহুল: (একো বস্তু নাই বাবে মূৰ খজুৱাই, তাৰ পিছত নিজৰ জোতায়োৰ দেখুৱাই) মোৰ নাচৰ জোতা দুয়োটা তোমাৰ গানতে খহি গৈছে। ধন্যবাদ, জুবিন দা।

[সকলোৱে হাঁহে। এই নাটখনৰ শেষৰ হাঁহি।]

মৌচুমী : (খালী পেৰাটো চকীৰ কাষত থৈ) আমাক এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰিবলৈ দিয়া হৈছিল। আজি আমি উত্তৰটো পালোঁ। মাতটোৱে আমাক সকলোকে একেলগ কৰি ৰাখে। ধন্যবাদ।

মাধুৰী বাইদেউ : তুমি আমাক শিকোলা, গান মঞ্চত শেষ নহয়। গান মানুহৰ বুকুত আৰম্ভ হয়। ধন্যবাদ।

পাপৰি : (চাকিটো লৈ আগবাঢ়ি আহি) তুমি মোক মোৰ মাতটো ঘূৰাই দিলা। ধন্যবাদ।

[পাপৰিয়ে তাইৰ হাতৰ চাকিটো পোনাকণৰ হাতত দিয়ে। পোনাকণে চকীৰ সন্মুখৰ বৰ চাকিটো জ্বলায়। এইটো চাকি জ্বলোৱাৰ লগে লগে মঞ্চৰ পোহৰ আৰু উজ্জ্বল হয়।]

পোনাকণ : (দৰ্শকৰ ফালে চাই, সৰল মাতৰে) এতিয়া মই জানোঁ, জন্মদিন কেনেকৈ পাতিব লাগে।

[সূত্ৰধাৰ দুজন টুলৰ পৰা নামি দলটোৰ দুয়োমূৰত গৈ থিয় হয়।]

জোনালী : এখন নদী আছিল।

অনুপম : সি পাহাৰৰ পৰা নামি আহিছিল।

জোনালী : ভৈয়ামৰ প্ৰতিখন ঘৰত সোমাইছিল।

অনুপম : আৰু আজি...

জোনালী : আজি সেই নদী আমাৰ কণ্ঠত।

অসম আই : (দুয়োহাত মেলি আশীৰ্বাদ দি)

গায়ক গুচি যায়, গান ৰৈ যায়।

গান গাওঁতাৰ কণ্ঠত গান নতুনকৈ জন্ম লয়।

গোৱা, মোৰ সন্তানসকল। গাই থাকা।

♪ সংগীত সংকেত ৯ • "মাতৰ নদী"ৰ পুনৰাবৃত্তি **মৌলিক**

- কোনে গাব: সকলোৱে, লাইভ। পূৰ্ণ বাদ্যৰ সৈতে গিটাৰ, কীবৰ্ড আৰু ঢোল বাজিব।
- কিমানখিনি: স্থায়ী, দ্বিতীয় অন্তৰা আৰু শেষৰ স্থায়ী। শেষৰ স্থায়ীৰ শেষ শাৰীটো সলনি কৰি গোৱা হ'ব (পৰিশিষ্ট ক)।
- দৰ্শকৰ অংশগ্ৰহণ: শেষৰ স্থায়ী গাওঁতে সূত্ৰধাৰ দুজনে দৰ্শকক হাতচাপৰি দিবলৈ ইংগিত দিব।
- সময়: প্ৰায় ২ মিনিট।

শেষৰ দৃশ্যপট

[গীতৰ শেষ সুৰৰ লগে লগে সকলোৱে নিজৰ স্থানত ঠৰ লাগি যায়।]

- **মাজত:** গামোচাৰে ঢকা খালী চকীখন, তাৰ কাষত আঁউজাই থোৱা গিটাৰখন আৰু সন্মুখত জ্বলি থকা বৰ চাকিটো। চকীৰ চাৰিওফালে মাটিত সোঁৱৰণিৰ বস্তুবোৰ আছে।
- **চকীৰ ঠিক পিছফালে:** অসম আই। দুয়োখন হাত চকীখনৰ ওপৰেৰে মেলি আছে।
- **চকীৰ দুয়োকাষে:** আইতা আৰু মাধুৰী বাইদেউ।
- **সন্মুখত:** পাপৰি আৰু পোনাকণ চকীৰ সন্মুখত আঁঠু কাঢ়ি বহি আছে।
- **অৰ্ধবৃত্তত:** আন সকলো দুটা শাৰীত থিয় হৈ আছে। পিছশাৰীৰ সকলোৱে গামোচাখন দুয়োহাতেৰে মূৰৰ ওপৰলৈ দাঙি ধৰিছে।
- **দুয়োমূৰত:** জোনালী আৰু অনুপম।
- **পোহৰ:** সোণালী পোহৰ চকীখনৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীভূত হৈ থাকে।

[তিনি হেকেণ্ড স্থিৰতা। তাৰ পিছত সকলোৱে একেলগে, স্পষ্ট আৰু উজ্জ্বল মাত্ৰেৰে কয়:]

সকলো :

শুভ জন্মদিন, জুবিন দা!

তোমাৰ গান আমাৰ উশাহত,

তোমাৰ মাত আমাৰ মাতত।

চিৰদিন। চিৰকাল।

[ব্লেক আউট। কেৱল বৰ চাকিটো জ্বলি থাকে। পাঁচ হেকেণ্ড পিছত সম্পূৰ্ণ পোহৰ জ্বলে। শিল্পীসকলে একেলগে প্ৰণাম কৰে।]

— যৱনিকা —

পৰিশিষ্ট

মৌলিক গীতসমূহ

এই তিনিওটা গীত এই নাটখনৰ বাবে নতুনকৈ লিখা মৌলিক গীত। এইবোৰ জুবিন গাৰ্গৰ গীত নহয় আৰু তেওঁৰ গীতৰ অনুকৰণো নহয়। নাট্যকাৰৰ পৰা মঞ্চায়নৰ অনুমতি পোৱা আয়োজকসকলে নাটৰ পৰিৱেশনত এই গীতবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি সুৰ নিজেই বান্ধি ল'ব পাৰে।

ক. মাতৰ নদী

মৌলিক

মধ্য লয়ৰ সহজ ৪/৪ তাল • কৰ্ড C, F, G • স্কেল C অথবা D • দৃশ্য ১ আৰু দৃশ্য ৭

স্থায়ী

এটা মাত বৈ যায় নদীৰ দৰে,
পাহাৰৰ পৰা নামি ভৈয়ামৰ ঘৰে।
আইতাৰ সাধুত, ভাইটিৰ হাঁহিত,
এটা মাত বৈ যায় আমাৰ বুকুৰ মাজত।

অন্তৰা ১

ধাননিৰ পথাৰত বতাহে গায়,
চাহৰ পাতত ব'দে নাচি যায়,
বৰদৈচিলাই ঢোল বজায়,
সুৰে সুৰে অসম জাগি যায়।

(স্থায়ী)

অন্তৰা ২

সৰু সৰু হাতত সৰু সৰু চাকি,
সপোনৰ পোহৰত নাই কোনো ফাঁকি,
এটা গান শিকি আমি আগবাঢ়ি যাওঁ,

কালিৰ পুৱাক আজিয়েই মাঠেঁ।

(স্থায়ী)

শেষৰ স্থায়ী • কেরল দৃশ্য ৭-ত

এটা মাত বৈ যায় নদীৰ দৰে,

পাহাৰৰ পৰা নামি ভৈয়ামৰ ঘৰে।

আইতাৰ সাধুত, ভাইটিৰ হাঁহিত,

এটা মাত জীয়াই থাকে আমাৰ বুকুৰ মাজত।

(শেষ শাৰীটো দুবাৰ গোৱা হ'ব। দ্বিতীয়বাৰ লাহে লাহে গাই শেষ কৰা হ'ব।)

"বৈ যায়" শব্দটো অলপ টানি গাব লাগে, যেন নদী বৈ গৈছে। অন্তৰাৰ "জাগি যায়" গাওঁতে সকলোৰে হাত ওপৰলৈ দাঙিব।

খ. তোমাৰ গান আমাৰ উশাহত

মৌলিক

লাহে লয়ৰ ৩/৪ বা ৬/৮ তাল, নিচুকণি গীতৰ দৰে কোমল • স্কেল পাপৰিৰ কণ্ঠ অনুসৰি • দৃশ্য ৬

অন্তৰা ১ • পাপৰিৰ একক কণ্ঠ

আকাশৰ তৰা এটি নুমাই নাযায়,

পোহৰ হৈ সি নদীত সাঁতুৰি যায়।

তুমি যোৱা বাটত ফুলিছে কপৌ,

তোমাৰ গানতে আমি আকৌ থিয় হওঁ।

স্থায়ী • মৌচুমী, নিকিতা, ৰাহুল আৰু পোনাকণে যোগ দিব

তোমাৰ গান আমাৰ উশাহত,

তোমাৰ সুৰ আমাৰ আশাত,

আমি গাম, আমি গাম,

তোমাৰ মাত আমাৰ মাতত।

অন্তৰা ২ • সকলোৰে

আইতাৰ চকুলো, ভাইটিৰ হাঁহি,
একেটা গানতে সকলো আছে বান্ধি।
কাইলৈ পুৱা যেতিয়া ৰ'দ উঠিব,
আমাৰ কণ্ঠত তোমাৰ গান বাজিব।

শেষৰ স্থায়ী • সকলোৱে, পূৰ্ণ মাতৰে

তোমাৰ গান আমাৰ উশাহত,
তোমাৰ সুৰ আমাৰ আশাত,
আমি গাম, আমি গাম,
তোমাৰ মাত আমাৰ মাতত।

(শেষ শাৰীটো সকলোৱে একেলগে লাহেকৈ গুণগুণাই শেষ কৰিব।)

পাপৰিৰ প্ৰথম অন্তৰাটো কোনো বাদ্য নোহোৱাকৈ গোৱা হ'ব। এইটো নাটৰ আটাইতকৈ শক্তিশালী মুহূৰ্ত।
"আমি গাম, আমি গাম" গাওঁতে প্ৰতিবাৰ মাত অলপ বঢ়াই গাব লাগে।

গ. কেছেটৰ ফিটা মৌলিক

দ্ৰুত আৰু ধেমেলীয়া ২/৪ তাল, হাতচাপৰি দি গাব পৰা • দৃশ্য ৩

আইতা

ঘূৰে ঘূৰে, ঘূৰে ঘূৰে কেছেটৰ ফিটা,
পেখিলেৰে ঘূৰালে গান হয় মিঠা।

শিশুসকল

টিক্ টিক্ টিক্, বাজিল গান!
ধিনাক ধিনাক, নাচিল প্ৰাণ!

আইতা

দেউতাৰ ৰেডিঅ', আইৰ চাকি,
গোটেই ঘৰ বহে কাষতে লাগি।

শিশুসকল

টিক্ টিক্ টিক্, বাজিল গান!
ধিনাক ধিনাক, নাচিল প্রাণ!

সকলোৱে একেলগে

পুৰণি ফিটাত নতুন সপোন,
গানে গানে বান্ধে আমাৰ মন!

"ঘূৰে ঘূৰে" গাওঁতে আঙুলি ঘূৰাব। "টিক্ টিক্ টিক্" গাওঁতে আঙুলিৰে চুটকি মাৰিব। "ধিনাক ধিনাক" গাওঁতে
কান্ধ দোলাব। শিশুসকলৰ বাবে এইটো আটাইতকৈ সহজ আৰু মজাৰ গীত।

— ১৫ —

© প্রাগজিত গৈ
lagatiyal.com · সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত · ৯৮৫৪০১৭০৩৭

গীতৰ সংকেত সূচী আৰু অনুমতি

#	গীত	ধৰণ	দৃশ্য আৰু উদ্দেশ্য	কোনে পৰিৱেশন কৰিব	সময়
১	মাতৰ নদী	মৌলিক	দৃশ্য ১: বিস্ময় আৰু আৰম্ভণি	সকলো (লাইভ)	~২ মিনিট
২	"অনামিকা" এলবামৰ অথবা প্ৰথম দিনৰ এটা গীত	জুবিন গাৰ্গৰ গীত	দৃশ্য ৩: নষ্টালজিয়া	ৰেকৰ্ড কৰা	৩০-৪৫ ছেকেণ্ড
৩	কেছেটৰ ফিটা	মৌলিক	দৃশ্য ৩: শৈশৱৰ আনন্দ	আইতা আৰু শিশুসকল (লাইভ)	~১ মি. ৩০ ছে.
৪	য়া আলী	জুবিন গাৰ্গে গোৱা গীত	দৃশ্য ৪: গৌৰৱ আৰু আনন্দ	ৰেকৰ্ড কৰা, নাচৰ সৈতে	৪৫-৬০ ছেকেণ্ড
৫	এটা বিহুগীত (আয়োজকৰ পছন্দৰ)	জুবিন গাৰ্গৰ গীত	দৃশ্য ৪: উৎসৱ	কোৰাহু আৰু ঢোল (লাইভ) অথবা ৰেকৰ্ড কৰা	১ মি. ৩০ ছে.-২ মি.
৬	বাঁহীৰ পটভূমি সুৰ	মৌলিক বা যন্ত্ৰসংগীত	দৃশ্য ৫: সহমৰ্মিতা	ৰেকৰ্ড কৰা অথবা লাইভ	গোটাই দৃশ্য
৭	মায়াবিনী	জুবিন গাৰ্গৰ গীত	দৃশ্য ৬: শ্ৰদ্ধাঞ্জলি আৰু শোক	মাধুৰী বাইদেউ, আইতা, তাৰ পিছত সকলো	~১ মিনিট
৮	তোমাৰ গান আমাৰ উশাহত	মৌলিক	দৃশ্য ৬: চূড়ান্ত মুহূৰ্ত, সাহস	পাপৰিৰ একক কণ্ঠৰে আৰম্ভ, তাৰ পিছত সকলো (লাইভ)	~৩ মিনিট
৯	মাতৰ নদী (পুনৰাবৃত্তি)	মৌলিক	দৃশ্য ৭: আশা আৰু উৎসৱ	সকলো আৰু দৰ্শক	~২ মিনিট

জুবিন গাৰ্গৰ প্ৰতিটো গীতৰ বাবে আয়োজকে কৰিব লগা কাম

1. গীতৰ সঠিক নাম, গীতিকাৰ, সুৰকাৰ আৰু উৎস (এলবাম অথবা চলচ্চিত্ৰ) নিশ্চিত কৰি ল'ব।
2. ৰাজহুৱা পৰিৱেশনৰ অনুমতি আৰু স্বত্বৰ বিষয়ে স্কুল বা আয়োজক সমিতিৰ জৰিয়তে নিশ্চিত হ'ব।
3. শিশুসকলৰ কণ্ঠৰ বাবে উপযোগী স্কেল সংগীত শিক্ষকে বাছনি কৰিব।
4. গীতৰ শুদ্ধ কথা প্ৰামাণিক উৎসৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিব। এই নাট্যৰূপত কোনো গীতৰ সম্পূৰ্ণ কথা দিয়া হোৱা নাই।
5. অনুষ্ঠানৰ কাৰ্যসূচীত সকলো গীতৰ শিল্পী আৰু গীতিকাৰ-সুৰকাৰৰ নাম উল্লেখ কৰিব।

— ১৬ —

© প্ৰাগজিত গগৈ
lagatiyal.com · সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত · ৯৮৫৪০১৭০৩৭

অনুশীলনৰ টোকা

- **প্ৰথম সপ্তাহ:** মৌলিক গীত তিনিটা শিকিব আৰু গোটেই নাটখন একেলগে বহি পঢ়িব।
- **দ্বিতীয় সপ্তাহ:** দৃশ্যবোৰ মঞ্চত অনুশীলন কৰিব। মঞ্চৰ ক'ৰ পৰা ক'লৈ কোন যাব, সেয়া চক দি চিহ্নিত কৰিব।
- **তৃতীয় সপ্তাহ:** পোহৰ, শব্দ আৰু সাজ-পাৰৰ সৈতে সম্পূৰ্ণ ৰিহাৰ্চেল কৰিব।
- **ষষ্ঠ দৃশ্যৰ বিষয়ে:** অনুশীলনৰ আগতে শিশুসকলৰ লগত শান্তভাৱে কথা পাতিব। কোনো শিশুৱে অস্বস্তি অনুভৱ কৰিলে তেওঁৰ সংলাপ আন কাৰোবাক দিব পাৰি।
- **পাপৰিৰ চৰিত্ৰৰ বিষয়ে:** এই চৰিত্ৰৰ বাবে এনে এজনী ছাত্ৰী বাছনি কৰিব, যাৰ কণ্ঠ মিঠা আৰু যি সঁচাকৈয়ে কোমল স্বভাৱৰ। তাইৰ প্ৰথম অন্তৰাটো মাইকৰ কাষত বহুবাৰ অনুশীলন কৰাব।
- **নিশ্চলতাৰ মুহূৰ্তবোৰ:** ষষ্ঠ দৃশ্যৰ পাঁচ ছেকেণ্ডৰ দুটা নিশ্চলতা নাটৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ। সেইবোৰ চুটি কৰিব নালাগে।

মাতৰ নদী

নাট্যকাৰ · প্ৰাণজিত গগৈ

জুবিন গাৰ্গৰ জন্মজয়ন্তী উপলক্ষে

মৌলিক গীত আৰু নাট্যৰূপ © প্ৰাণজিত গগৈ · lagatiyal.com

যোগাযোগ: [৯৮৫৪০১৯০৩৯](tel:9858019039)